



Linije in transparence 3, 2016, akril na prosojni foliji, 54 x 54 cm



Linije in transparence 1, 2016, akril na prosojni foliji, 54 x 54 cm

Magistrica umetnosti Milena Gregorčič se je rodila leta 1952 v Ljubljani. Obiskovala je ljubljansko Šolo za oblikovanje, kjer je maturirala na oddelku za grafiko. Študij je nadaljevala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani na oddelku za slikarstvo, kjer je leta 1976 diplomirala. Podiplomski študij je nadaljevala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani na specialki za grafiko, kjer je magistrirala leta 1978. Ukvarja se s slikarstvom, grafiko in oblikovanjem. Svoja dela je predstavila na 66 samostojnih razstavah in na preko 370 skupinskih razstavah in v tujini. Za svoje delo je prejela 20 nagrad in priznanj. Od leta 1976 je članica Društva likovnih umetnikov Ljubljana v Zvezi društev likovnih umetnikov Slovenije. Živi in dela v Ljubljani.



DLUSP
Lokarjeva galerija, Prešernova 15, 5270, Ajdovščina

Program Lokarjeve galerije omogoča
Občina Ajdovščina



LINJE IN TRANSPARENCE Milena Gregorčič



5. oktober - 4. november 2016

Linije in transparence

Diplomirana slikarka in magistra umetnosti Milena Gregorčič živi samosvoje likovno življenje. To zajema slikarski in grafični medij pa tudi njeno dolgoletno delovanje na področju grafičnega oblikovanja. Že skoraj štiri desetletja neutrudno stremi po izvirnosti in samosvojosti. In vedno ji uspe biti drugačna.

Ko se ozremo nazaj in analitično pogledamo v likovno ustvarjalnost Milene Gregorčič, zaznamo tisto, kar je od vedno prisotno v njenem delu, čeprav vselej znova premore drugačen izraz. Problemska polja, na katerih se giblje, so ostala in izbrana likovna izrazila so njene zveste spremljevalke. Njen opus je profiliran in izoblikovan, zaznamovan z značilnimi potezami, z linijami, transparenkami, svetlobami, s prostorom. Obrati, natančnejše spremembe, ki se v njem pojavljajo, so povsem neprisiljene in organske, saj predstavljajo le naslednji korak raziskovanj, naslednjo stopnjo v njenem umetniškem razvoju. Vsaka pa daje polnokrvne umetniške kreacije, postavljene na trdne temelje avtoričine ustvarjalne značajnosti.

Avtoričino ustvarjalno bistvo je vedno gravitiralo v čistem likovnem jeziku. Ker vsebine likovnih stvaritev še vedno radi povezujemo z vizualnimi zaznavami, smo v njenih delih iskali asociacije na otipljivo stvarnost in jih v posameznih ciklih našli (obsežen cikel Valovanja), a priznati moramo, da je v teh razpoloženjskih krajinah, v teh »paysage de l'âime«, bila vendarle prvenstvena manifestacija likovne govorice.

Najnovejši cikel del je avtorica poimenovala Linije in transparence in že s samim naslovom objektivizirala tisto, kar je njen osnoven, dominanten likovni element, kar jo vodi, spremlja, kar ji daje ustvarjalno identiteto, kar je pravzaprav njena pot. In poti v tistem primarnem pomenu besede, potekajo po stvarnem svetu, zato se zdi, da v njenem abstraktnem slikarstvu, vpetem v izrazite modernistične okvire, še vedno najdemo asociacije na krajinske elemente a le, če jih želimo. Predvsem pa se znajdemo v novih slikarkinih prostorih, na novih slikovnih nosilcih. V preteklosti jo je zamikal transparenten paus papir, tokrat je v želji po prosojnosti, po čim bolj nevtralnem, celo nevidnem nosilcu, na katerem so vidne in dominantne le njene sledi misli, pogledov in ustvarjalnih dejanj, posegla po foliji. Ta v premišljenih umestitvah valovi v prostoru (več kot 14 m dolg trak folije) in postane del njega, tako kot vse, kar avtorica na njej uresniči. Tudi dela na foliji, ki so klasičnih formatov in uokvirjena, so opremljena na način, da ustvarjajo iluzijo širšega prostora, iz katerega prestopi linija. Z enkratnim in neponovljivim karakterjem odhaja na potovanje v neskončnost, saj je odprta in pravilna, brez intenc po menjavi smeri.

Linija. Linije. Tisoč in ena in še ena. Z njimi se razkriva slikarkina senzibiliteta, s katero ji daje številne karakterje ter ji odpira nove in nove likovno-vizualne možnosti. Linija je, tako kot pri Kandinskem, osvobojena funkcije označevanja nekega objekta. Funkcionira sama in celo manifestira maksimalno moč svoje izraznosti. Je premišljeno pozicionirana, pa tudi gestualno sproščena. Prvo linijo predstavlja že nosilec. Eksaktna je, tako kot središčnica, s katero avtorica naredi primarno delitev folije na dva pola, in pestro linijsko dogajanje se začne. Središčnica je strog element, je objektivizacija čistosti, je prostor odsotnosti v prostorski iluziji, je glavna smer, okrog katere in čez katero potekajo najrazličnejše linijske sledi, ki se med seboj srečujejo, križajo, prehajajo med obema poloma, se gostijo, nasičujejo in mestoma zastirajo »prazen linijski prostor« ali pa dopustijo, da zadiha v svoji zračnosti.

Linije, ki potujejo čez središčnico povezujejo in hkrati pustijo, da njen tok neustavljivo in ravno načrtano teče naprej. Nekatere na poti zmoti prav ta ločnica in jim onemogoči prehod. Linije

se sprehajajo po prostoru slikovnega prizorišča, saj se nizajo v plane in vzpostavljajo izrazito globinsko dimenzijo. Iz slikovnega nosilca prehajajo v širši prostor, zato tovrstne stvaritve svojo popolnost dosežejo v obliki ambientalnih postavitev, ko vzvalovijo po prostoru in s tem uresničijo celo vrsto slikarkinih zanimanj, skoncentriranih v samem artefaktu.

Dogajanje ob linijski središčnici nikoli ni strogo horizontalna sled. Mehka upogibanja, stremljenja po rahli konveksnosti so avtorico v posameznih rešitvah pripeljala do zapiranja odprtih linij. Široka sled se je v eni potezi sklenila v krog, v obliko vseh oblik, večplastne simbolnosti in popolnosti. To je tudi oblika, ki govori o možnosti novih začetkov, o odhajanju iz krožne forme in ponovno stapljanju z njo. Formo rahljajo grafizmi, ki vrežejo v njeno materialno snovnost in so še ena linija, ki jo poznamo iz slikarkinih preteklih ustvarjalnih prizadevanj, takšna, ki predstavlja nasprotje strukturno naglašenim.

Milena Gregorčič transparentnost ne najde le v nosilcu slikovnega zapisa, ampak tudi v lazurnem nanašanju akrilnih barv, ki jih razpenja kot prefinjene večplastne tančice in jim omogoča, da zaživijo celo učinke akvarelne prosojnosti. Kot lazura uporabljena barva ima globino in čistost ter premore lepoto lokalnega tona. Zamenjava folije za slikarsko platno ohrani prizadevanja za žlahtne efekte slikarkine likovne poetike, hkrati pa je v izraznost mestoma vključena še njegova primarna struktura.

S plastenji materialno bogatih barvnih nanosov avtorica vzpostavlja sintetizirano snovnost, ki se zgošča skoraj v čipkaste strukture. S tem se v spominu pojavijo devedeseta leta preteklega stoletja in Spomini – barviti sitotiski z motivom čipke. Tokrat je ta naravno učinkujoča in zvezna, brez ostrih in eksaktnih linijskih ločnic, ki so zarezele v odpirajoče in mehko valovane čipkaste forme.

Linija, barva, tekstura, svetloba, senca, mehki barvni »oblaki« s tašističnim značajem so elementi, ki jih avtorica niza v svojih delih. Z njimi raziskuje področje čiste likovnosti, prinaša pa tudi asociacije na vsebinsko opredeljivejša področja. Le v nekaterih delih, kot intervencijo, prepoznamo element stiliziranih rok. A tudi roke so linije, nadzorovane in artikulirane v jasno obliko.

Mileno Gregorčič smo poznali kot odlično koloristko, ki je znala raziskovati občutljive tonske gradacije in žlahtne nianse ter z občutenimi tonskimi prehodi vzpostavljati svetlobna stanja. Njena paleta sedaj postaja tonsko ubrana, pretežno črno bela. Z barvami in linijami je ponovno na površje prišla njena grafična narava ustvarjanja. Z njo pa tudi misel Vasilija Kandinskega , ki se je zavedal, da krčenje zunanjih izraznih sredstev množi, povečuje notranjo izrazno moč umetnine.

Linije so, kljub miselnemu spremstvu, neposredni zapisi, ki brez zadržkov prihajajo iz avtorice same. Od vseh likovnih elementov namreč najbolj izražajo ustvarjalčev karakter, njegov temperament, njegovo emocionalno stanje. Zato je modernistična likovna govorica Milene Gregorčič s širokim linijskim spektrom izrazito intimistično svojstvena. Linije, različnih pojavnosti in vlog, so njeno polnomočno izrazno sredstvo, s katerim se vsakokrat znova odpravlja na zanimivo ustvarjalno potovanje in na zemljevidu svojega likovnega sveta zariše njihove slikovite izrazne možnosti. Pravo bogastvo, ki razkriva Milenino eksteriorizacijo linij in potrjuje individualnost. Prava resničnost namreč prihaja iz človekove notranjosti.

Anamarija Stibilj Šajn



Linije in transparence 2, 2016, akril na prosojni foliji, 54 x 54 cm